

**Etelä-Savon psykologiyhdistyksen
jäsenlehti 2/2009**

Empauttaja

Etelä-Savon psykologiyhdistyksen jäsenlehti 2/2009

Sisällys

- Puheenjohtajan palsta
- Syyskokouskutsu
- MP Kasvokoulu
- Toimintasuunnitelma vuodelle 2010
- Tietoisuuden kehitys Ken Wilberin ajattelussa
- Erjan yllättävä ero
- Osoitteenmuutoksen ilmoittaminen liittoon
- Gallup psykologien julkisuuskuvasta
- Opintoavustusten myöntäminen vuonna 2010
- Liiton toimikunnissa auki paikkoja!

Empauttaja on Etelä-Savon psykologiyhdistyksen jäsenlehti

Empauttaja ilmestyy 1 – 2 kertaa vuodessa

Empauttajan ovat johtokunnan ja muun jäsenistön avustuksella toimittaneet tiedotusvastaavat Marjo Kauranen ja Heidi Kurki.

Empauttajassa sana on vapaa - kirjoita asioista, joita haluat kollegojesi tietoon. Toimita tekstit tiedotusvastaaville.

Painos: 100 kpl

Painopaikka: Kopijyvä Oy, Mikkeli

Empauttaja: www.esavo.psyli.fi

Puheenjohtajan palsta

Lisää onnistuneita (syyskokouksia) työvuosia !

Hyvä jäsen, milloin kävit viimeksi yhdistyksemme nettisivuilla? Sinne on ilmestynyt luettavaksi Akavassa työstettyjä keinoja työvuosien pidentämiseksi. On selvää, että meidän työmme ihmisen elämänkaareissa on usein tärkeä vaikuttaja ajatellen vaikka työkykyä. Psykologin työhön sisältyy teemoja työssä jaksamiseen ja hyvään henkiseen sekä fyysiseen terveyteen liittyen. Psykologian alueella tutkitaan myös sitä, miten työnantaja voi edesauttaa työntekijöitään jaksamaan mahdollisimman onnistuneesti eläkeikään asti.

Lukiessani tiedotetta peilasin tietenkin omia työolosuhteitani ja jaksamistani erilaisiin teemoihin liittyen. Oma kokonaisvaltainen hyvinvointi on kummasti alkanut taas kiinnostaa, kun keski-ikä on käynyt taloksi. Tästä aasinsiltana voisin mainita eko- ja ympäristöpsykologi Riitta Wahlströmin kirjan Eheyttävä luonto, mistä saa vinkkejä edukkaaseen voimaantumiseen luonnossa ja luonnon antimista. Toivottavasti olet ehtinyt puolukkaan, sieneen, metsien tuuliin tai ihailemaan kaunista auringonlaskua ruskaisessa maisemassa. Syyskokouksen yhteyteen järjestetyn virkistävän tapahtuman teema liittyy myös itsestä huolen pitämiseen – tarkoitettu molemmille sukupuolille! Tämän vuoden kokouksessa valitaan myös yhdistyksen mahdolliset ehdokkaat toimikuntiin. Monissa liiton toimikunnissa on erovuoroisia jäseniä. Myös liittovaltuustoon valitaan kaksi jäsentä, olisitko sinä ehkä kiinnostunut seuraamaan ammattiasioitamme ”aitiopaikalla” ja tietenkin toivotamme tervetulleiksi myös hyväntuuliseen ja toimivaan johtokuntaamme uusia jäseniä !

Nähdään marraskuussa,

Hanna Lukkarinen

Syyskokouskutsu

Etelä-Savon psykologiyhdistyksen sääntömääräinen syyskokous

Mikkelissä perjantaina 6.11.2009 klo 16.30 Ravintola Pruvissa.

Esityslista:

I KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan valinta
3. Kokouksen sihteerin, pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
4. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
5. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

II VARSINAISET KOKOUSASIAT

6. Hyväksytään yhdistyksen toimintasuunnitelma vuodelle 2010
7. Määrätään johtokunnan palkkiot sekä toimikuntien jäsenten palkkiot ja luottamustehtäviin valittujen matkakorvaukset seuraavaksi kalenterivuodeksi
8. Hyväksytään yhdistyksen talousarvio vuodelle 2010
9. Valitaan johtokunnan puheenjohtaja, varsinaiset jäsenet ja varajäsenet
10. Valitaan tilintarkastajat ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet
11. Valitaan yhdistyksen edustajat liiton toimikuntiin
12. Valitaan yhdistyksen edustajat Psykologiliiton liittovaltuustoon kaudelle 2010-2011 (2 valtuutettua ja 4 varavaltuutettua)
13. Muut asiat
14. Vuoden 2009 eteläsavolaisen Valokeilan julkistaminen
15. Kokouksen päätös

MP KASVOKOULU ja SYYSKOKOUS MIKKELISSÄ 6.11.2009 klo 15

Aloitamme mukavan yhteisen iltapäivän MP Kasvokoulun merkeissä Pilatesstudiolla, Kasarminkatu 10

Method Putkisto kasvokoulussa opit tuntemaan kasvosi ja ymmärtämään miten käytät lihaksia. Tulet tietoiseksi ilmeiden taustalla olevasta lihasten toiminnallisuudesta sekä esim. lantion asennon vaikutuksesta leuan asentoon. Kasvokoulussa käymme läpi myös pään asennon merkityksestä ryhtiin. Lisäksi voit saada helpotusta päänsärkyyn, purentahäiriöihin ja poskiontelovaivoihin. Kasvokoulu sopii hyvin sekä miehille että naisille.

HUOM!! Ryhmään mahtuu 16 ensiksi ilmoittautunutta. Kasvokoulu ja ruokailu ovat jäsenistölle ilmaisia.

Jatkamme leppoisaa yhdessä oloa rentoutunein ilmein ;-)
ruokailen ja kokoustaen Ravintola Pruvissa, Raatihuoneenkatu 4, n. klo 16.30 -

Menu

Alkuruoka:

Grillattua mozzarellajuustoa ja tomaatti-rucolasalaattia

Pääruokavaihtoehdot:

Miedosti savustettua lohta, kanttarellimuhennosta, pinaatti-perunapaistosta ja kasviksia

tai

Härän grillipihvi, savuporokastikkeella, rosmariini-perunapaistosta ja grillikasviksia

Jälkiruoka:

Liköörissä marinoituja marjoja ja appelsiinisorbetta

ILMOITTAUTUMISET:

30.10.2009 mennessä sähköpostitse: laura.salmela@surffi.fi. Ilmoitathan samalla kumman pääruokavaihtoehdon haluat ja mahdolliset erityisruokavaliot.

Pidähän kiirettä ilmoittautumisesi kanssa, sillä huomioithan että MP Kasvokouluun mahtuu vain 16 ensiksi ilmoittautunutta!!

LÄMPIMÄSTI TERVETULOA!!!

Etelä-Savon psykologiyhdistys ry.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2010

I TOIMINNAN PAINOTTAMINEN

Etelä-Savon psykologiyhdistys painottaa toiminnassaan jäsentensä edunvalvontaa ja osallistuu edustajiensa kautta Psykologiliiton toimintaan. Yhdistys järjestää jäsenilleen mahdollisuuksia koulutuksiin tai muuhun vapaaehtoiseen toimintaan alueellaan.

Näkyvyyttä yhdistykselle ja ammattikunnalle pyritään saamaan valitsemalla vuoden **Valokeila** kohteen. Eteläsavolaisen Valokeilan avulla voidaan nostaa esille jokin useammankin henkilön toteuttama hanke, projekti, työmalli tai vaihtoehtoisesti yksittäinen psykologi, jonka ansioita halutaan tuoda esille ammattikuntamme taholta.

Myös yleisöluennon järjestäminen psykologian saralta on mahdollinen.

II HALLINTO JA TALOUS

1. Varsinaiset kokoukset

Yhdistys kokoontuu kevät- ja syyskokoukseen, joissa linjataan toimintaa ja valitaan yhdistyksen edustajia liiton toimintaan.

2. Johtokunnan toiminta

Johtokunta on yhdistyksen toimeenpaneva elin ja toimii sääntömääräisten kokousten antamien suuntaviivojen mukaisesti. Johtokunta kokoontuu jäsentensä keskenään sopimalla tavalla tarvittaessa. Kokouksia on 6-10 vuodessa.

3. Varojen hankinta ja käyttö

Yhdistyksen taloudellinen tilanne on vakaa. Talouden perustana on Psykologiliiton maksamat jäsenpalautteet jäsenten suorittamista liittomaksuista. Lisäksi psykologiliitolta ja TJS:ltä haetaan avustuksia tilaisuuksien järjestämiseksi tarvittaessa. Yhdistyksen varoja käytetään koulutukseen ja virkistykseen järjestämiseen jäsenistölle sekä tiedottamiseen ja kokouskuluihin.

Yhdistyksen jäsenet voivat hakea yhdistykseltä pientä avustusta ammatillisiin koulutuksiin, mikäli työnantaja ei maksa kaikkia koulutuskuluja.

III PALKKAPOLITIIKKA JA EDUNVALVONTA

Edunvalvontaan liittyvistä asioista järjestetään tiedotus- sekä keskustelutilaisuuksia tarvittaessa. Yhdistyksen palkkavastaava toimii yhteyshenkilönä kuntasektorin palkkaustyöryhmässä. Pyynnöstä yhdistys voi yhdessä liiton kanssa olla tukemassa yksittäisiä jäseniä palkkaneuvotteluissa ja työnvaativuusarvioinneissa. Järjestövalmius pidetään jatkuvasti yllä.

IV KOULUTUS

Yhdistyksen kevät- ja syyskokousten yhteydessä voidaan järjestää koulutustilaisuuksia.

Kevätkokouksen 2010 kouluttajaksi tulee Jarmo Kontunen Mikkelistä.

V TIEDOTUS

Empaattaja lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa ja lisäksi lähetetään tiedotteita tarvittaessa. Lehdessä julkaistaan toimintasuunnitelmat – ja kertomukset sekä tiedotetaan yhteisistä tilaisuuksista. Lisäksi jäseniltä toivotaan kirjoituksia mm. ammattiasioihin liittyen. Yhdistyksellä on omat kotisivut Psykologiliiton sivujen yhteydessä. Yhdistyksen kotisivuilta löytyy niin historiaa kuin ajankohtaista tietoa toiminnasta sekä yhteydenototiedot. Empaattaja julkaistaan paperiversiona.

VI VIRKISTYS

Kevät- ja syyskokousten yhteydessä järjestetään myös virkistystoimintaa mahdollisuuksien ja kiinnostuksen mukaan. Alueittain (Mikkeli, Savonlinna, Pieksämäki) on mahdollisuus järjestää pienempimuotisia tapaamisia, opintopiirejä tai saunailtoja, joita yhdistys voi tukea.

Vuoden 2010 aikana pyritään järjestämään tutustumiskäynti, virkistäytymisretki, johonkin ammattialan kohteeseen. Vaihtoehtoina on esitetty mm. Psykologien Kustannusta Helsingissä, Haukkarannan koulua Jyväskylässä tai Jyväskylän/Joensuun yliopistoa.

Tietoisuuden kehitys Ken Wilberin ajattelussa

Tietoisuuden kehityskulku pienen lapsen esitajuisuudesta valaistuneeseen ylitajuntaan on Ken Wilberin teoriassa tietoisuuden jatkumon ydin. Hän yhdistää idän filosofioiden ylitajunnan tuntemuksen ja länsimaisen kehityspsykologisen tiedon.

Ken Wilber (s. 1949) on laajan lukeneisuutensa pohjalta löytänyt viisausperinteistä, idän filosofioista ja lännen kehityspsykologisista järjestelmistä noin 20 tietoisuuden kehitysvaihetta, jotka hän tiivistäi seitsemään. Wilberin tietoisuuden jatkumon/spektrin yleinen malli (Wilber, *Eye to Eye*, ss. 222–226) ei ole Suomessa kovinkaan tunnettu. Wilber on esittänyt mallin kritiikin sekä pidemmälle kehitetyn mallin teoksessaan *One Taste*, ss. 106–112.

Perenniaalifilosofia pohjana

Wilberin ajattelu pohjautuu perenniaalifilosofiaan eli ikuiseen viisauteen. Perenniaalifilosofian mukaan luomakunta kehittyi luonnosta ihmiskunnan kautta jumaluuteen, alitajunnasta tajunnan kautta ylitajuntaan; esipersonallisesta persoonallisen kautta transpersoonalliseen tietoisuuteen.

Useiden tutkijoiden käsityksissä perenniaalifilosofian ydin on Olemisen Suuri Kehä (The Being of Chain). Se kuvaa olemisen ja tietoisuuden ulottuvuudet hierarkkisena järjestelmänä aineen tiheimmiltä tasoilta hienojakoisemmille tasoille tai kehille. Tiiviimmät olemisen kehät eivät pysty selittämään hienoaineisempia, mutta *sisältyvät* niihin. Hienoaineisemmat eivät voi sisältyä tiiviimpiin eivätkä ole ymmärrettävissä niiden keinoin. Kehille on tyypillistä holarkkisuus, ne sisältyvät toisiinsa hologrammin tavoin ja vaikuttavat toisiinsa. Kehien välillä taas vallitsee hierarkia.

Nämä tasot/kehät ovat tiiveimmästä lähtien:

1. Fyysinen – eloton aine ja energia (tiede fysiikka)
2. Biologinen – elollinen, tunteva aine ja energia (tiede biologia)
3. Psykologinen – mieli, ego, loogisuus, ajattelu (tiede psykologia)
4. Subtiilinen – arkkityypit, yliyksilöllinen, intuitiivinen (tiede teologia)
5. Kausaalinen – muotoa vailla oleva valo, täydellinen transsendenssi (mystiikan alue)
6. Ultimate – tietoisuus itsessään, kaikkien muiden tasojen lähde ja olemus.

Holarkkisyyden idean mukaan siis jokainen taso ylittää edeltävän tason ja sisältää sen, mutta ei päinvastoin. Esimerkkinä Wilber mainitsee, että biologian tutkimus käyttää fysiikkaa, mutta fysiikan tutkimus ei käytä biologiaa. (Wilber, Eye to Eye, s. 115)

Tietoisuuden yleinen malli

Wilberin neljän näkökulman mallissa subjektiivinen tietoisuus sijoittuu ylävasemmalle yksilön näkökulmasta ja alavasemmalle yhteisöjen ja maailmankuvien näkökulmasta. Kun tarkastellaan koko Wilberin teoriarakennelmaa, tietoisuuden subjektiivinen jatkumo (ylävasen) tarvitsee objektiiviset korrelaatit (yläoikea), intersubjektiiviset kulttuuritaustat (alavasen) ja kollektiiviset sosiaaliset systeemit (alaoikea).

Wilberin oivallus oli yhdistää idän filosofioiden ylitajunnan tuntemus ja länsimaisen tieteen kehityspsykologinen tieto tietoisuuden jatkumoksi ja saattaa ne samaan kuvaan pointillistisen maalarin tavoin. Hän asetteli eri viisaustaidoitten ja psykologisten kehitysjärjestelmien löydökset samalle jatkumolle kuin tikapuille ikään. Wilber myös ajattelee, että eri vaiheille ominaisia ongelmia hoitaa juuri kyseiselle kehitystasolle soveltuva terapiamuoto psykanalyysistä meditaatioon.

Mallissa (ks. tietolaatikko) näkyy kehitysstruktuurinen lähestymistapa, se miten Wilber sijoittaa eri filosofioiden ja psykologisten kehitysjärjestelmien käsitykset tietoisuuden jatkumon eri tasoille. Mallia on myös kritisoitu vahvasti. On kysytty, miten eri aikakausien ja erilaisten kehitysjärjestelmien käsityksiä ylimalkaan on mahdollista verrata.

Näistä seitsemästä tietoisuuden kehitysvaiheesta rakentuu **kolme tajunnallista** aluetta: kehityksen varhaisvaiheiden esirationaalisuus (arkaainen, maaginen ja myyttinen vaihe), aikuisen arkipäivän tietoisuutta vastaavasta rationaalisuus (rationaalinen vaihe) ja henkisen alueen ylirationaalisuus (psyyykinen, subtiili ja kausaali vaihe).

Wilberin mukaan tämä yleinen malli voidaan esittää prerationaalisen, rationaalisen ja transrationaalisen käsitteillä tai esipersonaalisen, persoonallisen tai transpersoonallisen käsitteillä tai alitietoisien, itsetietoisien tai ylitietoisien käsitteillä. Malli on koottu kehityksellisten ja rakenteellisten kriteerien pohjalta ja siinä on hyödynnetty esim. Piagetin ja Kohlbergin tutkimustuloksia. Se on myös avoin ulkoiselle ja kokeelliselle todentamiselle. (Wilber, Eye to Eye, s.225)

CIIS:n (California Institute of Integral Studies) psykologian professori ja Wilbertuntija Kaisa Puhakka on luonnehtinut esipersonaalista, persoonallista ja transpersoonallista kehitystasoa seuraavasti:

Esipersonallisella kehitystasolla psyyken rajat ja identiteetti ovat epäselviä. Toisen ihmisen kokeminen subjektina vaikeaa, projisointia esiintyy paljon. Esipersonallinen henkilö ei tiedosta katselevansa asioita omasta näkökulmastaan; hän on itsekeskeinen, absoluuttinen ja dogmaattinen. Kehitystasoa voi soveltaa myös aikuisiin.

Persoonallisen kehitystason henkilöllä on turvallinen identiteetti, hyvä itseluottamus ja itsetuntemus. Rationaalinen tajunta on jakaantunut selvästi subjektiiviseen ja objektiiviseen. Itsen ja toisen välillä on selvä ero. Hän kykenee reflektiivisiin ja jäsenytyneisiin mielen toimintoihin, mutta ei koe mystisiä kokemuksia. Persoonallisen vaiheen henkilö tiedostaa, että hänellä on oma näkökulma ja hyväksyy sen että toisellakin on.

Transpersoonallisen kehitystason henkilöllä on oma näkemys. Hän on vapaa identiteetin tarpeesta. Kohtaamiset eivät enää ole välineitä itsen tukemiseen. Hän uskoo itseensä ja tuntee olonsa turvalliseksi. Hänen itseluottamuksensa laajenee oman itsen yli koko maailmaan. Maailman olemus on, että siihen voi luottaa; ei tarvitse elää erillisenä ihmisenä maailmassa. Esim. rakkaus ei silloin olekaan ihmiselle kuuluva kyky, vaan olemassaolon perimmäinen olemus, joka virtaa kaikkialla kaikkien saatavana. (Seppänen, Uusi Safiiri 3/2002)

Aikamme kehityshaaste: pre/trans -harha

Wilberin loistava oivallus on **pre/trans -harhan** käsite, joka on merkityksellinen ja selkiyttävä apuväline tarkasteltaessa uskonnollisia ja henkisiä kokemuksia tietoisuuden jatkumon avulla. Tämä harha tarkoittaa, että kolme alinta kehitysvaihetta (arkaainen, maaginen ja myyttinen) sekoitetaan helposti kolmen korkeimman (psyyykinen, subtiili ja kausaalinen) kanssa. Varhaisiin kehitysvaiheisiin kuuluvat maagismyyttiset kokemukset tulkitaan transrationaaliksi, henkiseksi – eli niitä yliarvostetaan. Ja toisinpäin: ylirationaaliset, aidot henkiset yksilöllisen tietoisuuden ylittävät kokemukset redusoidaan, typistetään alirationaaliksi.

Harjaantumattomalle tarkkailijalle ne näyttäytyvät samankaltaisina. Maagismyyttiset näyt ja kuvalliset visiot ilmentävät kuitenkin vain psyykestä nousevia tiedostamattomia haluja, toiveita ja pyrkimyksiä. Ylirationaalisissa tajunnantiloissa taas kokemus ylittää normaalin tietoisuuden ja yhtyy henkiin.

Pre/trans -harhaa ilmenee tutkijoiden, New Age -liikkeiden sekä uskontojen piirissä. Wilber väittääkin, että 50 % New Age -liikkeistä on prerationaalisia. Tämän vuosituhannen henkisyiden haaste on kehittyä eheytyvän ja varjonsa tunnistavan aikuisen kypsään henkisyyteen sekä kasvaa pois maagismyyttisen jumalakäsityksen ja oman tiedostamattoman varjon väritämstä kokemusmaailmasta perusteettomine uskomuksineen. Wilberin mukaan pre/trans -harha voi siis tuottaa kahdenlaisia erehdyksiä, reduktionistisia ja elevationistisia. Kun harjaantumaton silmä näkee transpersoonallisen ilmiön esipersoonallisena kyseessä on *reduktionistinen* harha. Ja silloin kun ihminen näkee esipersoonallisen transpersoonallisena, kyseessä on *elevationistinen* harha. Esimerkiksi Freud tulkitessaan kaikki hengelliset ja transpersoonalliset ilmiöt esipersoonallisiksi id-impulsseiksi, narsismiksi, jne. syyllistyi reduktionistiseen harhaan. Jung puolestaan ei tehnyt selväksi alemman ja ylemmän kollektiivisen piilotajunnan rajoja ja tulkinnoissaan ylensi joitakin infantiileja myyttisiä ajatusmalleja ylemmille (elevationistinen harha) ja alensi Hengen alueeseen kuuluvia ilmiöitä alemmille tasoille (reduktionistinen harha).

Wilber ei säästä arvostelultaan niitä Uuden ajan ajattelijoita, jotka eivät pysty erottamaan esipersoonallista regressiota ja transpersoonallista progressiota toisistaan.

Transsendentaalinen paradigma

Kategoriavirheet tuottavat epäkelvää tietoa niiden pyrkiessä laajentamaan selitysmallinsa niille kuulumattomille alueille. Uudenlaisen maailmankatsoimuksen perustaksi on siis välttämätöntä ottaa käyttöön uusi paradigma, *transsendentaalinen paradigma*, joka sisältää kaikki tietämisen muodot. Jokaisen tietämisen muodon tulee käyttää omia menetelmiään omalla alueellaan. **Ainetta** tutkittaessa tarvitaan aistihavaintoihin perustuvaa, empiiristä ja analyttistä tutkimusta, hypoteeseja ja kokeita; **mieltä** tutkittaessa hermeneuttista, fenomenologista ja historiallista tutkimusta sekä tulkittaa, analyysijä ja synteesejä; **hengen** tutkimusta voisi harjoittaa esim. eri mietiskelytekniikoiden avulla ja kartoittamalla korkeampia tajunnan tasoja.

Ken Wilber: Tietoisuuden yleinen malli

Tietoisuuden jatkumon tasot varhaiskantaismimmasta kehittyneimpään ovat:

1. Arkaainen (Archaic)

Sisältää kokemukset kehosta, tuntemukset, havainnot ja tunteet. **Piaget'n** sensorimotorinen vaihe, **Maslowin** fysiologiset tarpeet, **Loevingerin** esisosaalinen ja symbioottinen kehityksen tila, energiakehojärjestelmän ensimmäinen ja toinen tsakra, annamayakosha (fyysinen ravinto) ja pranamayakosha (élan vital).

2. Maaginen (Magic)

Sisältää yksinkertaiset mielikuvat, symbolit, alkeelliset käsitteet; varhaista maagista ajattelua, johon liittyy paljon kuvitellua, omia toiveita ja omnipotenssia. Freudin primaariprosessi, **Arietin** paleologinen ja Piagetin esioperationaalinen ajattelu; kolmas tsakra. Korreloi Kohlbergin esikonventionaaliseen moraaliin, Loevingerin impulsiviseen ja puolustautuvaan tilaan, Maslow'n turvallisuuden tarpeeseen jne.

3. Myyttinen (Mythic)

Tila on kehittyneempi kuin maaginen, mutta ei pysty selkeään rationaaliseen tai hypoteettis-deduktiiviseen päättelyyn, Gebser nimitti tilan myyttiseksi. Tämä on ominaista

Piagetin konkreettisen ajattelun vaiheelle, neljännelle tsakralle, *manomayakoshan* alulle (Vedanta) ja *manovijnanalle* (Mahayana). Se korreloi Loevingerin tasojen mukautuva ja itseään tiedostava kanssa, Maslow'n yhteenkuulumisen ja liittymisen tarpeiden kanssa ja Kohlbergin konventionaalisen kehitysvaiheen kanssa jne.

4. Rationaalinen (Rational)

Piaget'n formaalisten operaatioiden mukaista ajattelua, propositionaalista ja hypoteettis-deduktiivista päättelyä; viides tsakra, *manomayakoshan* ja *manovijnanan* kulminaatio. Korreloi Loevingerin tie-

toiseen ja yksilöityneeseen tasoon, Kohlbergin jälkikonventionaaliseen moraaliin, Maslow'n arvostuksen tarpeisiin jne.

5. Psykkinen (Psychic)

Wilber sisällyttää tähän *kentaurin* ja *alemman subtiilin* yhtenä yleisenä tasona. Kentaurilla Wilber tarkoittaa kehon ja mielen integraatiota. Psykkinen ei välttämättä tarkoita paranormaalialia. Pikemminkin se viittaa psykkeeseen korkeampana kehityksen tasona kuin rationaalisen mielen taso (mm. **Aurobindo**, **John Free**).

Tason kognitiivista rakennetta on kutsuttu nimillä visio-logiikka tai integratiivinen logiikka; siihen liittyy kuudes tsakra, *manas* Mahayanassa ja *vijnanamayakosha* Vedantassa. Se korreloi Loevingerin integroituneeseen ja autonomiseen tasoon, Maslow'n itsensä toteuttamisen tarpeisiin, Broughtonin integroituneeseen tasoon jne.

6. Subtiilinen (Subtle)

Tämä on pohjimmiltaan arkkityyppinen taso, valaistuneen mielen taso (Aurobindo); *manaksen* ja *vijnanamayakoshan* huippukohta; aidosti transrationaalinen (ei prerationaalinen eikä antirationaalinen) rakenne; intuitio korkeimmassa ja puhtaimmassa merkityksessään, ei emotionaalisesti eikä pelkästään kehollisesti koettuna; Platonin ideoiden koti; bija-mantra, *vasanas*; alku Maslow'n transsendentaalisille tarpeille jne; seitsemännen tsakan alku;

7. Kausaalinen (Causal)

Kaikkien tasojen ilmentymätön perusta; kasvun ja kehityksen raja; "Henki" korkeimmassa merkityksessä, ei Suurena Persoonana vaan "Olemisen Perustana" (**Tillich**), "Eternal Substance" (**Spinoza**), "Geist" (**Hegel**); seitsemännen tsakan tuolla puolen, *anandamayakosa* (Vedantassa), *alayavijnana* (Mahayanassa), Ketter (Kabbala) jne. (Wilber, *Eye to Eye*, s. 224–225)

Tämä teksti on osa laajemmasta artikkelista, joka on julkaistu Uudessa Safiirissa nro 3/2008. Juha-Pekka Jakosen suomentamana on ilmestynyt Wilberin teos *Kai-ken lyhyt historia*. Basam Books 2009. Kyseessä on ensimmäinen suomennos Wilberin yli 20 teoksesta. Lisää Ken Wilberin teorian perusteita <http://www.integralfinland.org>

Kirjoittaja YTM Terttu Seppänen on psykologi ja rajajoogan opettaja. Ominta aluetta ovat mm. integroiva psykologia, tietoisuus ja rajajooga.

Erjan yllättävä ero

Kahden johtokunnassa vietetyn vuoden jälkeen yhdistyksen sihteeri Erja ilmoitti yllättäen erostaan. Erjan lähtö jättää tyhjän paikan johtokunnan riveihin. Seuraavassa syvähaastattelussa Erjan tunteja johtokuntatyöskentelystä.

1. Millainen merkitys johtokuntakaudella on ollut elämässäsi?

Kyllä se selkeästi on tuonut uusia tuttuja ja paljon naurua ;-)

2. Mikä sai sinut aikanaan innostumaan johtokunta-toiminnasta?

Halu tutustua mukaviin ihmisiin ja kollegoihin. Etelä-Savo ei ole minulle kovin tuttua seutua. Olen kotoisin Oulusta ja Joensuussa opiskelun myötä jäin jotenkin tähän Itä-Suomeen "koukkuun"

3. Luontaiset apusi, joista on ollut etua johtokuntatyöskentelyssä?

Luonnollisesti Blondi

4. Parhainta herkkua, tarjottavaa, jota kokouksessa olet saanut?

Kaikki! Kun olen kaikkiruokainen. Kyllä kokouksen huippukohta on kun syödään jotain maukasta ja puhutaan "järkeviä" - niinkuin kunnan sykologit aina , -)

Toki viimeisimpänä mielessä se SUKLAAKAKKU, jota EN VOINUT syödä kun olin sen meidän Irinan houkutellut vedonlyöntiin... kaikkea viisasta sitä keksiinkin naispoloinen...

5. Miten luonnehtisit tunnelmaa johtokunnan kokouksissa?

Täyteläisen maukas, notkea, ehdottomasti nuorekas ja kehittyvä lupaavasti

6. Miten johtokunta tulee pärjäämään ilman panostasi?

Tiukkaahan se tulee tekemään, mutta vielä tiukempaa tekee itselle pärjätä ilman tuota mainiota joukkiota!

7. Mikä sai luovuttamaan halutun johtokunnan paikan?

No kun tuntuu, että arkeen on vaan tullut kaikenlaista lisää, että nyt vaan on tuo aika aika tiukalla. Perustin vastikään toiminimen ja sekin ehkä tulee oman osansa vapaa-ajasta nappaamaan ;-)

Ja tietty olen jalosydäminen ja ajattelen että näin saa joku uusi immeinen mahdollisuuden lyöttäytyä johtokunnan mukaan ja saada uutta sisältöä eloon ja lisää hymyä huuleen!

8. Terveisesi jäsenistölle?

Annetaan vaan enemmän rohkeasti kuulua itsestämme ja kuulakkaan syksyn jatkoja ;-)

OSOITTEENMUUTOKSEN ILMOITTAMINEN LIITTOON

Osoitteenmuutokset tehdään suoraan Psykologiliiton jäsensihteeri Tarja Koivuniemelle p. (09) 6122 9133 tai e-mail tarja.koivuniemi@psyli.fi

Psykologiliitto viestittää entistä enemmän myös sähköpostin välityksellä. Halutessasi ilmoita hänelle myös sähköpostiosoitteesi.

Gallup psykologien julkisuuskuvasta

Tässä galluptrilogian kolmas ja viimeinen osa. Olemme tässä vaiheessa saaneet jo varmasti riittävästi tietoa siitä, mitä meistä ajatellaan. Kaiken kaikkiaan mielikuvat ovat olleet myönteisiä eikä suuria yllätyksiä tullut. Palkkataso taidetaan yleensä arvioida todellisuutta korkeammaksi...

Kysyimme siis seuraavia asioita:

- 1. Mitä mielikuvia psykologia/psykologi herättää sinussa?**
- 2. Mitä psykologi mielestäsi tekee?**
- 3. Mitä taitoja psykologin työssä sinun käsityksesi mukaan tarvitaan?**
- 4. Miten paljon luulet psykologin tienävän? Miten paljon pitäisi?**
- 5. Ketä julkisuuden psykologeja sinulle tulee ensimmäiseksi mieleen?**
- 6. Mitä luulet, kenet tai mitä psykologi ottaisi mukaan autiolle saarelle?**

Kotiäiti Rina Ritonen

1. Psykologi on minun ajatuksissani lähinnä "ulkopuolinen", puolueeton kuuntelija, joka osaa kysyä oikeita kysymyksiä. Mielikuvat ovat positiivisia, vaikkakaan en ainakaan vielä tässä vaiheessa omaa elämäni ole kokenut tarvetta ammattiauttajalle.
2. Psykologi yrittää avata solmuun mennyttä mieltä ja antaa eväitä selvittää potilaan ajatuksia.
3. Mielestäni psykologi tarvitsee teorioiden lisäksi "herkkiä tuntosarvia". Osa potilaista saattaa osata peittää tunteensa varsin syvällekin ja niiden esiin kaivamiseen tarvitaan ihmisläheistä otetta.
4. En valitettavasti osaa yhtään arvioida psykologien palkkatasoa... Itse en ihmisenä useinkaan mieti mitä kukakin tienaa, en ole siitä lainkaan kiinnostunut. Mielestäni lukeneet, ammattitaitoiset ihmiset saisivat tienata ihan reippaastikin!
5. Televisiosta tuttu, kotisohvien pelastaja Dr. Phil :D
6. Nauhurin.

Luokanopettaja Helena Rossi

1. Ammattimaista ongelmien ratkaisua, asiantuntijuutta, kaivattua työelämän yhteistyötahoa.
2. Testaa, kuuntelee, asettaa kysymyksiä, antaa useampia näkökulmia, neuvoo ja opastaa sekä antaa terapiaa.
3. Kiinnostusta tekemäänsä työtä kohtaan, halua tehdä työnsä hyvin, kykyä

lukea ihmistä, kärsivällisyyttä.

4. Julkisella sektorilla n.3000-3500, yksityisellä enemmän. Palkan tulisi olla samaa tasoa samantasaisen ja yhtä pitkän koulutuksen saaneiden kanssa.

5. Ulkonäöltä televisiossa esiintynyt nainen sekä nimenä Dunderfelt.

6. Samaa kuin muutkin ihmiset, makeaa vettä ja paljon hätäraketteja.

Opintoavustuksien myöntäminen vuonna 2010

Etelä-Savon psykologiyhdistys ry myöntää jäsenilleen johtokunnan päätöksellä ja talousarvion puitteissa koulutusavustuksia ammatilliseen jatko- ja täydennyskoulutukseen.

Johtokunta tekee päätöksen tapauskohtaisesti harkinnan ja käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

1. Avustuksia myönnetään ammatillisten valmiuksien kehittämiseen.
2. Avustuksia voidaan myöntää vain silloin, kun työnantaja ei tue koulutusta täysimääräisesti.
3. Samaan koulutukseen voi saada avustuksen vain kerran, vaikka koulutus kestäisi useamman vuoden.
4. Sama henkilö ei voi saada avustusta peräkkäisinä vuosina.
5. Johtokunta harkitsee avustuksen suuruuden tapauskohtaisesti. Avustus on enintään 200 euroa koulutuksen laajuuden ja hinnan mukaan.
6. Avustuksen saanutta pyydetään välittämään tietoa koulutuksen annista Empauttaja-lehdessä.

Vapaamuotoinen hakemus, josta selviää koulutuksen tavoite, järjestäjä, kesto, kulut sekä työnantajan osuus rahoituksesta, toimitetaan yhdistyksen jäsensihteerille:

Irina Kuuramaalle
irina.kuuramaa@isshp.fi

Liiton toimikunnissa auki paikkoja!

Syyskokouksessa valitaan jälleen yhdistyksen ehdokkaat liiton toimikuntiin seuraavalle kaksivuotiselle toimintakaudelle. Toimikuntien työ on liiton toiminnassa yksi keskeisimpiä asioita, joten on tärkeää, että toimikunnissa on asiantuntevia ja työuran eri vaiheissa olevia psykologeja eri puolilta maata.

Seuraavassa lista toimikunnista, joissa on erovuorossa olevia jäseniä.

Aikuisten mielenterveystyön psykologien toimikunta

AmmatINVALINTapsykologien toimikunta

Eko- ja ympäristöpsykologien toimikunta

Koulupsykologien toimikunta

Kriisi- ja traumapsykologien toimikunta

Kuntoutuspsykologien toimikunta

Lapsi- ja nuorisopsykologien toimikunta

Neuropsykologien toimikunta

Monikulttuuripsykologian toimikunta

Perusterveydenhuollon psykologien toimikunta

Psykologian opettajien toimikunta

Mikäli olet kiinnostunut olemaan ehdolla oman alasi toimikuntaan, ota yhteyttä johtokunnan jäseniin tai tule mukaan syyskokoukseen. Lisätietoja toimikuntatyöskentelystä saa myös Vesa Nevalaiselta, **vesa.nevalainen@psyli.fi**, sekä psykologiliiton nettisivuilta **www.psyli.fi** jäsenalueelta.